

# معارف و معارف

٦٠

(دایرة المعارف جامع اسلامی)

جلد ۱

سید مصطفی حسینی دشتی

|   |                     |
|---|---------------------|
| حسینی دشتی ، سید مصطفی ، ۱۳۱۲                             | سرشناسه             |
| المعارف و معارف ، دایره المعارف اسلامی / مصطفی حسینی دشتی | عنوان و نام پدیدآور |
| قم دارالفنون، ۱۳۹۳  | مشخصات نشر          |
| ۸۷ مصور ۲۲ س.م.   | مشخصات ظاهری        |
| شابک جلد ۱: ۰-۰۳۹-۶۰۰-۲۷۰-۹۷۸                             | شابک                |
| ۹۷۸-۶۰۰-۲۷۰-۰۴۷-۶   | وضعیت فهرست نویسی   |
| فیبا.   | موضوع               |
| اسلام دایره المعارف ها                                    | ردیف کنگره          |
| BPO/۲ ۱۳۹۳ ح ۵۰م ۳۹۷/۰۲                                   | ردیف دیوبی          |
| ۳۴۱۵۹۸۸   | شماره کتابشناسی ملی |



مؤسس: مرحوم حجۃ‌الاسلام والمسلمین  
آقای حاج سید عبدالحید مولانا (ره)

## معارف و معارف

دایره المعارف جامع اسلامی (جلد ۱)

نویسنده و پژوهید آور: سید مصطفی حسینی دشتی

ناشر: انتشارات دارالفنون

چاپ: قبس، قم

نوبت چاپ: اول (پیرایش هجتم - مصور)، ۱۳۹۳

شماره‌گان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۰-۲۷۰-۶۰۰-۴۷۸

شابک دوره: ۹۷۸-۰-۲۷۰-۶۰۰-۴۷۸

ISBN: 978-600-270-047-6

انتشارات دارالفنون

دفتر مرکزی: قم خیابان معلم، مجتمع ناشران پلاس ۳۶

تلفن: ۳۷۷۴۳۵۴۴ - ۳۷۷۴۳۶۴۵ - فاکس: ۳۷۷۳۸۸۱۴

دفتر تهران: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری،

رو به روی اداره پست، پلاک ۱۲۴ واحدیک - تلفن: ۰۶۴۰۰۹۹۲۷

فروشگاه تهران: ۶۶۴۷۶۴۸۸

info@darolfekr.com

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

[www.darolfekr.com](http://www.darolfekr.com)



9 78600 2700476

**فهرست مطالب****جلد یک :****فهرست مطالب****صفحه****جلد پنجم :**

|      |               |
|------|---------------|
| ۳۳۱۸ | ..... حرف «ش» |
| ۳۴۷۸ | ..... حرف «ص» |
| ۳۵۸۷ | ..... حرف «ض» |
| ۳۶۱۸ | ..... حرف «ط» |

**صفحه****صفحه**

|   |             |
|---|-------------|
| ۵ | ..... مقدمه |
|---|-------------|

|   |               |
|---|---------------|
| ۷ | ..... حرف «آ» |
|---|---------------|

|     |               |
|-----|---------------|
| ۱۴۸ | ..... حرف «ا» |
|-----|---------------|

**جلد دو :**

|      |               |
|------|---------------|
| ۳۶۸۷ | ..... حرف «ظ» |
| ۳۷۱۸ | ..... حرف «ع» |
| ۴۰۳۸ | ..... حرف «غ» |

|     |                      |
|-----|----------------------|
| ۸۰۰ | ..... حرف «ا» (ادمه) |
|-----|----------------------|

|      |               |
|------|---------------|
| ۱۲۲۳ | ..... حرف «ب» |
|------|---------------|

|     |               |
|-----|---------------|
| ۱۵۱ | ..... حرف «پ» |
|-----|---------------|

**جلد سه :****جلد شش :**

|      |               |
|------|---------------|
| ۴۱۲۴ | ..... حرف «ف» |
| ۴۲۹۲ | ..... حرف «ق» |
| ۴۵۱۲ | ..... حرف «ک» |
| ۴۶۹۱ | ..... حرف «گ» |
| ۴۷۴۵ | ..... حرف «ل» |

|      |               |
|------|---------------|
| ۱۵۷۲ | ..... حرف «ت» |
|------|---------------|

|      |               |
|------|---------------|
| ۱۸۴۵ | ..... حرف «ث» |
|------|---------------|

|      |               |
|------|---------------|
| ۱۸۷۳ | ..... حرف «ج» |
|------|---------------|

|      |               |
|------|---------------|
| ۲۰۶۲ | ..... حرف «چ» |
|------|---------------|

|      |               |
|------|---------------|
| ۲۰۸۹ | ..... حرف «ح» |
|------|---------------|

**جلد چهار :****جلد هفت :**

|      |               |
|------|---------------|
| ۴۸۲۸ | ..... حرف «م» |
| ۵۴۶۹ | ..... حرف «ن» |
| ۵۷۰۴ | ..... حرف «و» |
| ۵۸۲۱ | ..... حرف «ه» |
| ۵۹۱۵ | ..... حرف «ی» |

|      |               |
|------|---------------|
| ۲۴۰۶ | ..... حرف «خ» |
|------|---------------|

|      |               |
|------|---------------|
| ۲۶۴۹ | ..... حرف «د» |
|------|---------------|

|      |               |
|------|---------------|
| ۲۸۰۵ | ..... حرف «ذ» |
|------|---------------|

|      |               |
|------|---------------|
| ۲۸۴۹ | ..... حرف «ر» |
|------|---------------|

|      |               |
|------|---------------|
| ۲۹۸۹ | ..... حرف «ز» |
|------|---------------|

|      |               |
|------|---------------|
| ۳۰۹۳ | ..... حرف «ژ» |
|------|---------------|

|      |               |
|------|---------------|
| ۳۰۹۹ | ..... حرف «س» |
|------|---------------|

## مقدمه‌ی نویسنده :

بسمه تعالی

ستایش مطلق، حقیقت حق را سزد که ممکنات را بر مدار حکمت و مصلحت آفرید و انسان اشرف مخلوقات را به امتیاز فهم و خرد ممتاز ساخت.

" او را نوشتند آموخت و بدان چه نمی‌دانست آگاهش نمود " (قرآن کریم، سوره علق)

دروド بی کران بر سرور کائنات و مهر ختم پیامبران و بر عترت پاکش که بشر را - پس از پیراستن افکار از اوهام و خرافات - به معالم و علوم قرآن و ستّ و حکمت الهی آشنا نموده و در این باره نکته‌ای فروگذار نکردند، باشد که موجود انسانی راه سعادت و سلامت زندگی پیش گیرد و به راه بهشت ابد راه یابد.

خدای مهربان را سپاس می‌نهم که این کم‌ترین را موفق داشت برای پنجمین بار کتاب «معارف و معاریف» یا دایرة المعارف جامع اسلامی را با تکمیل آن به اضافات لازم، در اختیار خوانندگان ارجمند قرار دهم و این خدمت کوچک را به جهان دانش و جامعه دانش پژوه عرضه نمایم، بدین هدف که با مطالعه این کتاب، به آسانی بدان موارد از معارف اسلام که مورد نیاز باشد دست یابند و با کمترین صرف وقت، به خواسته خود در این باره نائل شوند.

امید که روز افرون، فرهنگ کتابداری و کتابخوانی در جوامع اسلامی گسترش یابد و نسل آینده بدین امر مهم همت گمارد.

در پایان از همسر محترم صغیری اییکچی که با حوصله فراوان تصحیح و اصلاح لازم را در این کتاب به عهده گرفت، و از دو فرزند ارجمند : سید محسن حسینی که با دقت کافی تایپ و تنظیم آن را، و زهرا حسینی که ویرایش آن را تصدی نمودند، قدردانی می‌شود. خداوند همه ما و آن‌ها را به اهداف عالیه نائل گرداند و به دستیابی به کمالات انسانی موفق بدارد.

والحمد لله

بهار ۱۳۹۳ شمسی هجری  
سید مصطفی حسینی دشتی